

L'OPINIÓ

No pot dir-se amant de la Llibertat qui no accepti el principi de la llibertat dels pobles

DIARI D'ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: Plaça de la Universitat, 6, entresol - Telèfon 24647 : Any IV-Núm. 32 : Barcelona, divendres, 10 Juliol 1931 Impremta: Tallers, 48 : Preu: 10 cèntims

La responsabilitat de governar

Tots aquells que no mediten prou bé els perills de certes actituds no saben de quina manera pesa damunt dels que governen, moltes vegades, el sentit de la responsabilitat.

Tant és així, que aquesta càrrega, feixuga més que mai en aquestes circumstàncies excepcionals, només pot ésser suportada si tothom procura ajudar a superar els obstacles que s'acumulen cada dia.

Hem dit altres vegades que la Revolució encara no ha estat complerta, i no precisament per culpa d'Esquerra Republicana, que fins ara no ha pogut governar a Catalunya com ho farà quan sigui aprovat l'Estatut. Però també reconeixem, que davant nostre s'obren totes les possibilitats si som capaços d'estructurar la força democràtica immensa que ens ha fet triomfar a les urnes.

Creiem sincerament que, dintre les vies legals i estalviant al poble jornades d'horror i violència, podem realitzar íntegrament el nostre programa en tots els seus aspectes.

No compremem determinades impaciències i menys encara l'actitud airada contra la República per part d'aquells que li deuen l'haver passat de la persecució contínua, sense pietat, a gaudir de tots els drets de la ciutadania.

Si n'hi ha que es creuen capaços d'assumir la responsabilitat del Poder que ho diguin clarament. Però si no és així, que procurin no posar obstacles als qui lluiten, amb tota la bona voluntat, per a salvar el país en aquests dies decisius.

La guerra sorda del senyor Indalecio Prieto contra Catalunya

El senyor Prieto no fos basco—d'aquells bascos que no senten la nacionalitat de la seva terra—, costaria molt de creure que des del lloc que ocupa al Govern provisional de la República espanyola fa totes les manobres possibles per tal d'afèblir la força econòmica de Catalunya. Tot amb tot, costa de creure que el senyor Prieto sigui sol el que s'hagi emprès aquesta ofensiva contra les nostres finances, la qual cosa vol dir, també, contra tot Catalunya. Indalecio Prieto, aquell socialista ex-director d'un periòdic bíbil, en els primers dies de la seva gestió va fer del seu Ministeri va manifestar públicament, i amb una modestia que creiem sincera, que ell, amb això de finances, no sabia de què anava, i, per tant, faria el que podria escoltant els tècnics més tècnics que volguessin ajudar-lo en la seva difícil tasca.

Però aquella modestia que creiem sincera—repetim—s'ha canviat ara en un orgull de dictador. Per què? Indalecio Prieto ara, després de tres o quatre mesos d'estar al Ministeri de Finances, no és de creure que se senti més savi en la matèria, que abans. I si no es pot sentir més savi que abans, ¿a què ve la seva arbitrària disposició—després de canviar l'honorari de la Borsa—que impossibilita l'actuar el nostre Mercat Lliure de Valors? Si el senyor Prieto sabés només una mica de finances, no ignoraria que el Mercat Lliure de Valors de Barcelona, únic a Espanya, és d'un funcionament igual al que hi ha a totes les grans capitals mundials que

controlen l'economia de llur nació. I si en altres grans capitals hi ha mercat lliure, ¿per què no el pot tenir Barcelona també? ¿Creu el senyor Prieto que no és lícit? Una capital com Barcelona, necessita un Mercat Lliure, i com que el necessita és atemptatori a l'economia catalana tot el que es faci per impedir que funcioni.

El senyor Indalecio Prieto, en fer-se càrrec del Ministeri de Finances, no va tenir cura de fer una neteja necessària, per tal que quan s'hagués d'acostar a un lloc el trobés net. No va tenir cura d'eliminar certs elements que es distingiren servint la monarquia i més encara la dictadura passada. I ara el senyor Indalecio Prieto es troba en el cas d'haver de menester un consell i haver de demanar-lo a aquells elements. ¿Com el poden aconsellar? De la pitjor manera. ¿Que no se n'ha adonat que tot el que fa o li fan fer és amb vistes al nostre Estatut? Per un cantó o altre havia de començar l'ofensiva!

Es incompreensible com un Govern provisional deixa fer i ajuda encara disposicions tan radicals com les que el senyor Prieto ha fet en finances. Ell vinga dictar disposicions i fer declaracions sensacionals, i la pesseta vinga pujar i els bancs vinga posar-se a l'aguait per evitar el crack formidable que de persistir gaire en les seves manies faria esclatar.

Nosaltres, que no hem perdut cap guerra, no tenim dret a pagar la lliura per sobre de cinquanta, i encara menys podem acceptar que es tanqui el Mercat Lliure de Valors, que constitueix una de les artèries principals del cor—aquest cor oprimit—que dona vida a l'economia catalana, i els fa bategar amb uns bategs que se senten de l'Ebre enllà i ajuda amb la seva força a digerir, moltes vegades, tota la femta que d'altres mercats espanyols ens aboqueu.

Abans d'ahir sortiren cap a Madrid alguns elements directius del Mercat Lliure de Valors de Barcelona, amb la intenció d'entrevistar-se amb el senyor Indalecio Prieto. Ahr potser ja el varen veure. Nosaltres, en escriure aquest article, no ho sabem encara, i per això se'ns permetrà que ho dubtem. Indalecio Prieto, aquell senyor que des del diari que dirigia propugnava tant per la llibertat i democràcia, ara se'ns torna dictadoret. Fa dies, quan les primeres disposicions contra el Mercat Lliure, va anar a Madrid una comissió de corredors per tal de veure'l i demanar-li que els expliqués el per què d'allò. Els comissions varen fer tres visites al Ministeri de Finances, i no els fou possible veure el senyor Prieto. Per què? Tanta feina té, que no pot rebre una comissió de catalans vexats amb les seves disposicions inspirades amb un fons mesquí i antipàtic remarcable? ¿Que no es mereixen una explicació del per què se'ls tanca l'entitat? ¿Han passat ja els temps de les disposicions de R. O.? ¿No és injusta una detenció governativa? Doncs és més injusta encara la clausura o—el que vol dir el mateix—la restricció de drets d'una entitat, sigui la que sigui.

Potser a hores d'ara el senyor Prieto s'haurà adonat del que ha fet o del que li han fet fer i atindrà els que s'han desplaçat a Madrid. Esperem i posem-nos en guàrdia, pel que pugui ésser.

JOSEP GUILX

UNA PREGUNTA

per Rostangny

—I a vostè, què li sembla... Això dels sense feina, és una qüestió de Constituents o de reconstituents?

L'ofensiva contra Catalunya

La incomprensió, l'unitarisme, la malfiança—noves formes que ha pres l'esperit antiliberal sota la República—venen desenrotllant contra Catalunya una ofensiva que cal considerar en les seves possibilitats entrancajades de la nostra llibertat nacional.

Catalunya ha manifestat ben eloqüentment, repetides vegades, el seu desig d'erigir-se en personalitat nacional autònoma dins del marc de la confederació ibèrica. Si alguna prova calia afegir a totes les consideracions que abonen l'autonomia de Catalunya—consideracions geogràfiques, històriques, econòmiques, lingüístiques, etc.—, la votació esplendorosa del dia 28 la donà a bastament, en manifestar Catalunya amb una unanimitat acaparadora la seva voluntat de regir-se autònomament, fent ús del dret liberalíssim de l'auto-determinació.

No caldrà discutir més, doncs, aquest dret de Catalunya a regir-se a si mateixa; entre nosaltres, pràcticament, ja no cal discutir-ho. Tot català conscient vol la llibertat de Catalunya; àdhuc molíssims no catalans que entre nosaltres viuen i treballen s'han fet seu, ben sincerament, aquell noble ideal. Queden encara alguns grupets d'inconscients que el discuteixen; donada la seva insignificància, ni val la pena de tenir-los en compte.

Enllà d'Espanya, però, el panorama polític és tot diferent. Es dona la paradoxa que molts, que per titular-se liberals i àdhuc socialistes haurien d'ésser defensors decidits de la llibertat de Catalunya, són els més destacats dels seus enemics i dels seus adversaris. Aquesta gent no comprèn que la Llibertat és una; que la llibertat dels pobles, la llibertat dels estaments i la llibertat dels individus no són sinó facetes diferents d'un sol i únic problema: el magne problema de la llibertat humana. Són una mena de gent cega i sorda als clams de llibertat. L'última que no s'inguen també muts, puix que així ens estalviem les besties que sobre Catalunya diuen i propaguen.

I aquests són els que menen l'ofensiva contra Catalunya, que ja no és solament una ofensiva de paraules i d'insidies menyspreables, sinó que ha esdevingut una ofensiva concretada en fets i disposicions humiliants i vexatòries que no podem tolerar més temps si no volem ésser víctimes d'un conflicte seriós que trasbalsi Catalunya i allunyi de molts anys la seva

llibertat nacional. Tota la tàctica, efectivament, va dirigida a crear i enverinar conflictes interiors de Catalunya. Cerquen d'aquesta manera el desprestigi de la Generalitat, que volen divorciar del poble. És la tàctica clàssica de dividir per a vencer amb major facilitat.

Un dia neguen a Catalunya la jurisdicció sobre els afers de treball que li havien promès solemnialment; un altre dia és el dret sobre el Port Franc, que deixa l'Ajuntament de Barcelona en una situació d'inferioritat inacceptable; un altre dia són unes manifestacions—quasi un rept—sortides del Ministeri de la Governació. Després, els actes contra Catalunya es succeïxen vertiginosament i amb intensitat augmentada: avantprojecte de Constitució estúpida i reaccionari; augment del descompte del Banc d'Espanya; tancament del Mercat Lliure de Valors de Barcelona; negació del préstec a l'Ajuntament, etc.

Altres actes més greus vindran, si ho consentim; si prenem la tessitura de víctimes, serem tractats, indubtablement, com a víctimes. Però si ens redreem, si ens preparam a la contraofensiva contundent, pararem i anularem l'ofensiva contra Catalunya.

Falten pocs dies per a reunir-se les Corts. Allí els nostres diputats diran l'última paraula de Catalunya. Tinguem un xic més de paciència fins el dia que ells parlin i sentim la resposta que els donaran els diputats espanyols. Els nostres, en nom de Catalunya, presentaran l'Estatut redactat per la Generalitat; els altres poden acceptar-lo o rebutjar-lo.

L'acceptació és la concòrdia, és l'avinencesa de crear una nova Espanya que tindrem el deure de servir amb el mateix afany i delit que hem servit i servirem Catalunya. Però rebutjar l'Estatut; pretendre, tan sols, introduir-hi esmenes que desvirtuin el seu esperit liberal i converteixin en un no-res la llibertat de Catalunya, representa, entenguem-ho bé els de més enllà de l'Ebre, que els nostres diputats no tindran res a fer-hi, a les Constituents espanyoles; que el seu lloc serà aquí entre nosaltres, al voltant de Macià, el cabdill que sabrà conduir Catalunya a la Llibertat pels camins que calgui, àdhuc pel camí de l'aixecament nacional i del sacrifici.

N. BATTESINI

Ara és hora de fer feina!

Per a molta gent, l'adveniment de la República no significa altra cosa que un canvi de noms i de persones, i els costa de capir que la Revolució comença el dia 15 d'abril. Com si tot ja estigués fet o a mig fer, hom celebra massa sovint homenajes, festes i festetes a honor dels homes que tot just han iniciat les seves tasques reformatores, a les quals tenim tots posada la nostra vista i suspès el nostre alè, tot esperant-ne els resultats imminents.

Però abans de tot, cal demanar a tothom que no els distreguin, els nostres homes que treballen i vetllen perquè la Revolució triomfi, car per a ells, la feina és enormement feixuga i transcendentalment de responsabilitat. Són hores, aquestes, en què els ciutadans han de tenir plena consciència dels seus drets, però encara més també dels seus deures, i en aquest capítol, no hi ha de mancar l'obligació de deixar tranquils (sobre tot quan es tracta de nimietats) els elegits del poble, perquè moltes qüestions de ben alta importància reclamen la seva atenció cada moment.

Aquestes recomanacions s'adreocen, més que a ningú, als amics de darrera hora, als incondicionals i «amateurs» dels que governen i a tots els que s'han sentit conspiradors l'endemà del 14 d'abril. Per als altres, per als veritables i fidels companys en les hores de perill i de totes les lluites, per aquests, res; perquè aquests són precisament els qui no destorben, ni critiquen, i continuen treballant anònimament al costat dels seus capdavanters, confiant en el triomf definitiu dels nostres ideals pregoncs: Catalunya i totes les llibertats.

Que deixin, doncs, treballar en pau els homes que gaudeixen avui de la confiança del poble.

Són tantes les coses coixes que ens cal redreçar, i d'altres que s'han de fer amb sòlida consciència, que no podem ni deuen entretenir-se a escoltar desinteressades (!) supurgències ni consells a tot hora i encara menys afalacs importunats. Deixeu-los treballar, si us plau, perquè és l'hora de fer feina.

ARMAND OTERO.

Llegiu cada dia L'OPINIÓ

El país més tou del món

L'Ajuntament de Barcelona ha pagat fins ara 100.000 pessetes pel servei que podríem dir-ne d'atendre els sense-feina. A més a més, deu ja per aquest mateix servei, 200.000 pessetes més. Tot plegat fa 300.000 pessetes. Actualment el problema dels sense feina li costa a l'Ajuntament 11.000 pessetes diàries.

Crec que ha arribat l'hora de parlar una mica clar respecte aquest assumpte.

De «sense feina», si fa no fa, hi ha avui els mateixos que hi havia en els temps de la Monarquia. Sinó que aleshores

aquests no anaven pel carrer ni entraven als hotels a demanar sandvitxos, perquè no els hi deixaven anar; i ara, en canvi, hi van perquè els han dit que la República és un règim de llibertat, i que les autoritats tenen por.

El problema dels sense feina, quan són obrers que no tenen treball i que tenen ganes de treballar, és un problema que requereix que sigui resolt al minut. L'home que treballava, i que perquè la casa ha tancat, o perquè hi ha menys treball, o per les raons que sigui, es troba sol al mig del carrer, sense saber com mantenir-se ell i els seus, mereix que la llei s'hagi preocupat de solucionar-li aquest cas de força major. Com que de moment la llei encara no li ha solucionat, mereix que les autoritats li cerquin la solució de la seva vida. Perfectament. El senyor Serra i Morret, conseller de Treball de la Generalitat, i el senyor Aiguader, alcalde de Barcelona, no haurien d'anar a dormir fins que aquest obrer o aquests obrers no hagin trobat on anar a treballar.

Ara bé, Barcelona és una ciutat d'un milió d'habitants. Com en totes les ciutats d'una semblant densitat de població, ha de tenir al fons d'aquest cens el pòsit natural de la gent que no ha treballat mai, ni té ganes de treballar; el vagabund professional, el derrotat de la vida, que si fa alguna cosa és collir borlles, que dorm sota un lleó del monument a Colom i que es resigna amb les sobres del rancho

de les casernes. L'ideal seria que la societat estigués estructurada d'una altra manera que les possible la redempció d'aquesta capa social flotant en els medis més baixos de totes les capitals. La societat no està estructurada així. Què hi farem!

Però una cosa són els obrers que no troben treball, i que tenim el deure de procurar que en trobin, i una altra cosa són els vagabunds professionals. El primer problema l'hem de resoldre nosaltres. El segon és un problema simplement de policia.

Des del dia funest en què des de la Generalitat de Catalunya es varen donar dues pessetes a cada un dels que s'anaven a manifestar pel carrer per compte d'un o altre interessat a crear dificultats a la República, el problema ja no té cura si no se suprimeix d'una manera definitiva. La solució d'anar pagant i repartint ebonos és una solució vergonyosa per a la ciutat, sobretot quan se sap com es fa aquest repartiment de «bonos», sota la coacció dels manifestants. Per un «bono» més o menys, el funcionari que els reparteix no s'hi ha pas de jugar la vida. Però a 11.000 pessetes diàries, el problema dels sense feina, a la ciutat li sortirà més car que les dues Exposicions d'En Foronda.

Des d'aquell dia funest, tothom sap, i tothom diu, que les manifestacions diàries, no són d'obers sense feina. Que són de gent sense ganes de treballar. Ningú ha gosat, però, dir-ho públicament. I ja n'hi ha prou. En les

(Segueix a la pàgina 2)

El Mercat Lliure de Valors, exponent de l'economia catalana

Cinquanta milions al comptat, en tres sessions de Borsa

En hores d'avorriment ciutadà, després de dinar, moltes vegades hem anat a fer-nos passar el malhumor a Llotja vetent com una pila de senyors cridant com uns esperitats es posen en rotllanes compactes, de les quals surten veus que diuen: Chades a 640, Andalusos a 32: fet, Explosius — no són bombes, no temeu, són accions —. Tot aquest xivarri no és altra cosa que la canalització de l'economia catalana. Un espectacle semblant està desenrotllant-se en totes les ciutats importants del món en totes les capitals comercials de la terra. No esperem veure el gest tràgic a què ens han acostumat les pel·lícules americanes, tot el més un gust de desencant en comprovar que un paper va aval sense remissió o que va amunt, que tot pot ésser, i en canvi un altre que posa cara de joia, en comparació del gest compungit de l'adversari.

Ni un tret d'un desesperat, ni tampoc ningú que vulgui tirar-se del balcó, cosa que tampoc podria ésser. La serenitat de les altes arcades del saló gòtic de Llotja no convidava a desesperacions que serien extemporànies. Els gratacels de Nova York són més propicis.

Després del decret del senyor Prieto hem tornat anar a Llotja i pensàvem que ens havíem errat de casa i que aquell lloc era l'església de Santa Maria del Mar, que li haguessin tret els altars i obert uns grans finestres per ventilar-la i donar-li llum. Tot silenci. Aquells homes que cridaven com a folls i que oferien i regatejaven com a venedors de mercat, s'han fos com per encantament.

—En trobareu algun al casino de la plaçeta Verònica — ens diu un amic estranyat de veure'ns en aquell lloc.

Al Casino Mercantil ens pensàvem trobar-nos almenys avalotant com els havíem vist abans i en comptes d'això, els hem vist molts, cara llarga. El primer amb qui ens hem topat ha estat amb un amic i company.

—Què passa que no feu mercat? — li hem preguntat.

—Com voleu que fem mercat si el senyor Prieto ens ho ha prohibit.

—Però, per què?

—Per què, per què? Si jo us digués tot el que penso potser ho trobaríeu massa fort. El senyor Prieto, seguint indicacions del síndic de la Borsa de Madrid senyor Agustí Peláez, marquès de tota la vida, ara com abans, i del d'aquí no menys monàrquic, volent convertir la Borsa tradicional catalana ni una mena d'apèndix de la de Madrid i Bilbao ha suprimit d'un cop de ploma el nostre Mercat Lliure de Valors, cosa única a Espanya que acostia el nostre món burgesat al de la resta del món.

—Anem poc a poc. Què és això del Mercat Lliure de Valors?

—El Mercat Lliure és l'expressió de l'economia catalana, el lliure comerç de valors que dona vida a la nostra economia i que sense ella, el moviment de la riquesa catalana minvarà en gairebé tota la seva vitalitat.

«Perquè us feu càrrec que és i el que representa el Mercat, només us dire que, en les tres úniques sessions de Borsa que van celebrar-se la setmana de la proclamació de la República, ell sol va absorbir, al comptat, per cinquanta milions de pessetes de valors que l'aristocràcia madrilenya esportuguesa llançà contra el mercat català. El Mercat Lliure de Valors, en aquella ocasió, com en tantes altres, demostrà el seu patriotisme i la confiança en el nou règim. En el fons era l'ànima catalana que sempre ha cregut en la llibertat més que no en les autoritats.

«En l'aspecte polític de Catalunya, el Mercat Lliure hi ha tingut sempre una gran preponderància, perquè ha cobert la totalitat dels emprèstits dels nostres Ajuntaments i Diputacions. També ha cobert, moltes vegades, els de Diputacions i Ajuntaments d'Espanya, cosa que no poden fer les Borses oficials de Madrid i de Bilbao. Ha intervingut igualment en molts emprèstits de l'Estat excepte, així sí, alguns emprèstits de la dictadura que no oferien les garanties de moralitat necessàries.

«La supressió del Mercat Lliure de

Valors portarà una perturbació tan gran en l'economia catalana, que no estem disposats a tolerar que prosperi. El senyor Prieto, amb aquest decret, no pretén més que afavorir els cinquanta agents oficials de canvi que hi ha a Barcelona i que amb aquesta disposició resoldríen el problema de viure de l'esforç dels altres sense haver-se d'amoinar.

—Hi ha qui suposa que els corredors del Mercat no ofereixen tantes garanties com els agents oficials.

—Això no són altra cosa que suposicions gratuïtes. Els agents oficials no tenen altra garantia metèlica que dues cèntims cinquanta mil pessetes i en canvi un corredor del Mercat sempre té un dipòsit, d'acord amb la seva posició i hi ha corredor que ha tingut un dipòsit de més d'un milió de pessetes.

«La disposició del senyor Prieto tendeix a aplanar i anul·lar la vitalitat de la Borsa catalana, equiparant-la a les altres d'Espanya que són, en tot, diverses a les d'Europa en especial en la seva manca de vitalitat.

«En la part d'especulació catalana, el Mercat Lliure, és qui absorbeix el total de les operacions a termini i a més el vuitanta per cent del comptat, i l'especulació és necessària en la societat actual.

«Com jo us he dit abans, no estem disposats a tolerar que ens atropellin d'aquesta manera llançant al no res el Mercat Bursàtil de Barcelona. Qui sap si haurà arribat el moment que a Catalunya adoptem una actitud enèrgica semblant a la que van adoptar els galles amb la qüestió del ferrocarril Zamora - La Corunya. El Mercat Lliure per nosaltres té tanta importància com aquell ferrocarril té pels galles.

«El senyor Prieto ha aprofitat el tancament del Banc de Catalunya per atacar-nos a nosaltres sabent de sobres que res tenia a veure una cosa amb l'altra i, com a prova, us diré que entre els socis del Mercat ja s'havia cobert totalment la posició que en ell tenia aquest Banc.

«El nostre estat d'esperit, en l'actualitat, és semblant a la d'aquell que li demanaven la bossa o la vida. Un hom estima la vida, però, per dignitat no es vol deixar prendre la bossa encara que li hagi de costar aquella vida que estima i la defensa com sigui i contra qui sigui.

«La qüestió la podem resumir així: Mercat Lliure de Valors, igual a Barcelona i economia catalana, Borsa Oficial, igual Madrid.

«Es una mostra més de l'embranchada que certs sectors d'Espanya han pres contra les coses de Catalunya.

No hi afegim ni en treiem res. En economia hi entenem poc, però tota manifestació de l'activitat de la vida catalana mereix l'atenció de tots els catalans i per això aquesta vegada, amb perdó de tots, ens hem atrevit a embranchar-nos per un camí poc conegut per nosaltres.

N. MOLINS I FABREGA

Festival a honor de la dona catalana

Demà, a la vetlla, tindrà lloc a la Plaça de braus «Les Arenes», un gran festival organitzat, sota el patronat de l'Ateneu Republicà Femení, a benefici de les escoles d'aquesta entitat i a honor de la dona catalana, la qual s'ha incorporat amb tant d'entusiasme al corrent liberal del nostre poble.

L'Ateneu Republicà Femení és una entitat fundada en 1928, en plena dictadura i s'ha vingut consagrant exclusivament a auxiliar els presos polítics i a obres culturals. Vol dir que aquest estol de dones presidides per Elinor Vinyenta d'Aragay, mereix tota la simpatia dels homes liberals de la nostra terra.

Ventura Gassol pronunciarà una glossa, i les autoritats populars han estat convidades a associar-se a tan simpàtic acte.

L'OPINIÓ desitja a l'Ateneu Republicà Femení l'èxit més falaguer.